

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 166

15 cèntims

4 juliol de 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CAMEROS, 3 (Passatge Orleà Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

El revolucionari de per riure

- Prepara'm l'equipatge. Estic intranquil. Tinc por que esclati la revolució. A Paris En Lerroux em dirà si estem o no sobre d'un volcà.
- Però no sap, senyoret, que En Lerroux ja és a Madrid?
- Ahl si és així no em moc. Si En Lerroux és a Madrid ja podem assegurar que no passarà absolutament res.

*Pregàries i política forestal***No plou!**

Arreu de Catalunya sentireu el mateix crit anguniós: no plou! L'eixut mata la producció agrícola de comarques senceres, i alguna d'aquestes (com la de l'Ebre, com la de les Garrigues) compta amb pobles que comencen d'emigrar de la terra ingrata perquè no hi troben el pa nodridor.

Oh, quina tristesa! I això s'esdevé en el moment en què una prometedora collita oferia el pa i la riquesa per l'any.

I els que no pateixen mal present, pateixen d'angúnia pel demà. Compten amb una magnífica collita; amb uns ceps amb penjolls de raïms en gran quantitat; amb oliveres rublertes de mostra de fruit per l'hivern, i han de veure com tot això no pot arribar a assaonar-se perquè el sol lentament va emmusteint les plantes i assecant els arbres fins a fer-los despenjar el fruit i matar-los a ells mateixos. Pateixen d'esperit ja molt temps abans de patir la fam del cos!

I encara que un xic prevaricadors, els nostres pagesos han alçat els ulls al cel, i un estol de processons de pregària han sortit pels carrers i ermitatges més devots de Catalunya entonant el crit d'angoixa unànime: Senyor, deu-nos aigua si ens convé! Senyor, no deixeu morir de set les nostres plantes i els nostres arbres, que són el pa dels nostres fills! I els ulls són alçats al cel i els cors semblen bategar al crit anguniós dels pobres agricultors que amb els fruits de la terra perden el treball de l'any i perden el pa pels fillets llurs.

Com és corprenedor l'espectacle! Com ho és més, molt més pels homes que endevinen les conseqüències que pot portar en un esdevenidor proper per Espanya.

* * *

Bé ens ha commogut a tots aquest flagell de la secada, aquest eixut continuat i fort com mai.

Però volem dir, lectors, que el mateix flagell no fa temps que es veu arribar a la nostra terra? Volem dir que cada vegada que una tallada d'arbres s'es empresa no han sortit esperits intelligents que han repetit en tots els tons allò del: No tal·leu els arbres, no feu desaparèixer els boscos; si ho feu, no plourà més!

I quantes voltes també els mateixos pagesos, complaent-se a destralejar arbres seculars i a clarejar boscos de segles pel maleït egoisme d'unes pessetes (especialment durant la carestia de la fusta en la guerra europea en què es pagava a qualsevol preu) han somrigut davant les imprecacions dels previsors, dels que han pensat en el bé general i en el dia de demà.

No fa pena pensar que en els darrers anys hagin desaparegut quasi totalment els nostres boscos, s'hagin devastat les nostres arbredes com qui sega camps de blat? I no ens ha dit res això pel dia de demà?

I ara, és clar, els prec i les llàgrimes han de substituir a aquella inconsciència d'ahir.

* * *

I de la tasca de l'Estat en aquesta matèria què en direm?

Una legislació forestal existeix en tots els països civilitzats. També a Espanya hi és, com totes les legislacions, abundant i nodrida. Però, així mateix, incompleta per tothom.

Les nostres lleis forestals formen llibres de lletra ben apretada. Però no n'hi ha prou amb les lleis. S'imposa el seu compliment.

Una cosa es la legislació i altra la política. I mentre aquí hem tingut legislació forestal, no hem tingut política forestal (que política vol dir legislació i compliment de la mateixa). I amb unes lleis acceptables, i un cos d'enginyers de monts intelligents, el nostre arbrat ha anat desapareixent de les nostres muntanyes fins a deixar-les (salvant una que altra honrosa excepció) completament nues.

Mentrestant, el nostre Estat, per R. D. de 5 de gener de 1915, establia a tots els Ajuntaments d'Espanya la "fiesta del árbol" amb caràcter obligatori!

* * *

Per això hem pensat que era ja hora de cridar sobre la necessitat d'una política forestal seriosa i científica. I que al costat de la pregària al Cel, sempre necessària i oportuna, calia recordar el vell lema de l'"Ajuda't i t'ajudaré", lema tan cristià i tan nostrat. Sempre, sempre en nosaltres aquesta manca de sentit de previsió!

El sentit de conservació

Els ideals i l'ordre

Fa un parell d'anys, en aquella època en què el sindicalisme roig alterava a diari la pau de les nostres ciutats i dels nostres camps, i portava l'espant arreu per mitjà de l'atemptat personal sense que fos prou a evitar-ho la feblesa dels governants, en un poble rioler i clar de la nostra costa mediterrània, i en un d'aquells assolellats dies d'istiu, una processó va desfilar davant nosaltres.

Era un seguici formós, abundant de tota mena de gent. I als nostres ulls, acostumats a veure anyalment l'espectacle, molt aviat els va sorprendre la intervenció en el mateix d'un conjunt de fabricants i bons propietaris, que no hi eren acostumats en aquell ni en altres actes religiosos.

Finí la cosa; i en interrogar a un amic nostre de la localitat sobre el fenomen, ens contà el següent:

—Tu bé saps— digué el nostre comunicant— que tal i tal altre són gent d'antecedents absolutament lliberals. Aquell lliberalisme que avui als homes d'idees els sembla una cosa estúpida, dels temps romàntics i un xic còmics dels Riego i Espartero, havia niat profundament en les nostres classes burgeses (almenys en gran part d'elles). I tots aquests que avui has vist en el corteig religiós eren els volterians acostumats, aquells qui amb un somriure d'indulgència es pensaven enderrocar el sentiment religiós dels pobles i quan no, es creien que aquell somriure els donava un caient d'homes forts i homes moderns.

Doncs bé; aquests són els que avui, davant l'escomesa del sindicalisme i veient que el seu etern i tradicional somriure no feia por als sindicalistes, han corregut tot seguit a emparar-se en el catolicisme com a sistema

de salvador. I aquí me'ls tens; entre la rialleta dels altres, ells passen i rumbejen el ciri processional pels nostres carrers i places.

Religió? Ideals nous? No, certament (almenys humanament parlant). Senzillament, instints de conservació, i prou.

* * *

Heu's aquí una lliçó que trobareu a cada pas. Si aneu corrent els pobles de Catalunya, els grans propietaris, els grans fabricants, els grans comerciants els trobareu partidaris de tot allò que servi l'ordre material, de tot allò que en un moment determinat els garantitzi el lliure ús del seu comerç, de la seva indústria, del seu treball.

I així no haureu d'estranyar que aquell que ahir trobareu partidari d'un sistema de govern, formant en les fileres d'una agrupació política o social determinada, avui el trobeu en el camp d'enfront, en una agrupació que sosté allò que primer propugnava i defensava.

I si els pregunteu sobre la contradicció, indefectiblement us contestarà que tot ho fan per l'ordre.

Fins gent que en moments determinats de la història vessaren la seva sang per un ideal enlairat, que donaren tot el que en persona i béns tenien per triomf del mateix, p. e., per la causa carlina en la guerra civil, avui els trobeu partidaris de l'ordre material a ultrança i costi el que costi.

Es veritat que aquest ordre pot en molts moments fer claudicar els seus ideals. Però, l'ordre primer que tot.

* * *

L'ordre és en veritat cosa necessària i santa.

Sense ordre la pau és pertorbada, i tot decau.

Però pensem que per damunt l'ordre hi ha la justícia, l'ideal de justícia; i que en el bon sentit cristià de la paraula, aquest ordre no pot ésser més que el reflex de la justícia.

Bo i sant és l'ordre.

Però no podem consentir mai que aquest

ordre negui els ideals, que és el gran escull en què avui s'han tancat les classes productores nostres.

Per això avui trobareu arreu de Catalunya catòlics a bastament. Però, és el catolicisme amb la seva elevació d'ideals el que senten o és un eixorc sentit de conservació?

Mots del dissabte

La classe més necessitada

Una nova revista catòlico-social es proposa afavorir "el moviment ascensional de les classes inferiors i més necessitades". Quines són aquestes classes més necessitades? — hom es pregunta. Ja ho diu la paraula precedent: les inferiors. — I les classes superiors, no són tan necessitades? — *Materialment*, no. — Ah! *materialment*, no! I *moralment*? — Oh! no en parlem de necessitats morals. — Sou catòlics, i no parleu de necessitats morals? Sou cristians, i no poseu les necessitats morals per damunt i per davant de les materials? — Bé, en fi, nosaltres anem per als pobres, i en realitat volem socórrer les necessitats dels pobres, dels obrers, dels humils, tant les materials com les espirituals, i ja donarem a aquestes la primacia que cal. — L'enhorabona, però avisats esteu que en penetrar en l'esfera dels interessos morals de la societat humana, gaire no trigareu a trobar que hi ha una classe més necessitada, en aquest respecte, que els pobres. Aviat us convencereu que la classe moralment més necessitada és la dels rics.

— Oh, nosaltres ja farem que els rics pensin més en els pobres, i en conseqüència es millorin ells també. — Ja està bé, això; però la tasca principal és que els rics pensin més en ells mateixos. No n'hi ha prou que els rics donin als pobres el sobrant de les disbauxes. Ço que importa és que no facin disbauxes. — Oh, els rics ja hi pensen en ells mateixos: aquest egoisme és tot el mal social. — Entenem-nos, els rics pensen en llurs interessos i plaers materials. Ço que importa és que pensin en primer terme en llurs interessos morals.

— És inútil predicar als rics; els rics no escolten. — Doncs si els rics no escolten, i els pobres sí, això ja prova que més necessitats moralment estan els rics que els pobres. Aquesta sordària dels rics és un mal social gravíssim, i mentre duri, serà de poca eficàcia tot el que es faci.

— Però els pobres amb llur esforç col·lectiu poden obligar els rics a la generositat que llur avarícia refusava. La força de la unió acabarà amb la fredor, altaneria i egoisme dels rics. — No es tracta d'això. Si som catòlics, veritats tenim idees, llengua, pràctiques i finalitats revolucionàries. La solució socialista es basa en què el pobre *prengui*; la solució cristiana, en què el ric *doni*. No és el mateix, i són dues oposades tendències.

— Però els rics donen poc, regategen, reellen. Costa més de fer sortir de llurs butxaques una engruna! En canvi, en l'estament obrer, quants de casos d'abnegació, de sacrifici, d'altruisme verament heroic! — Exactíssim, però això demostra tot justament que la classe rica és la moralment més necessitada. És la que necessita més la gimnàstica del sacrifici personal, de l'abnegació, del donar-se tot i el donar-ho tot, exercici que els pobres practiquen amb més freqüència.

— Anem per a salvar els pobres, i que s'arreglin els rics, que tenen mitjans! — Ai, no; els rics no tenen mitjans per a salvar-se, sinó per a perdre's; per a perdre's ells i fer perdre els pobres i tothom. Els pobres tenen vici, els pobres pequen, tant com els rics en proporció, si volem. Però és exclusiu de l'estament ric, de l'estament poderós, l'*organitzar el vici*, l'ésser *empresari* del pecat, l'*industrialitzar* el mal en totes ses formes, el *lucrar i treure guany* dels desordres humans, el *consolidar* moltes causes de misèria social. Per això dic que la classe rica és la més necessitada, perquè és la que més necessita de consciència moral.

R. RUCABADO

Apostolat social

II

Una de les més belles obres socials que visitàrem amb motiu de la II Setmana Social de València fou el Patronat escolar de la Joventut Obrera, fundat per aquell benemèrit obrer Gregori Gea, consolidat, ampliat, millorat, amb una vida exuberant i pròspera, avui en dia, que envegem i que poso a la consideració del llegidor de CATALUNYA SOCIAL.

A l'altra banda del riu Túria, prop de l'arbal de Jesús i terme de Campanar, hi havia un tros de terra d'horta, d'una extensió d'unes quatre o cinc mojadres, tocant al riu, avui clos per una paret. Allí, a l'ensens que lloc d'esbarjo per a la joventut escolar obrera, s'installaren ja fa anys les ja cèlebres escoles de l'"Ave Maria", sistema Manjón, com també s'installaren a una població de la rodalia de València, anomenada Benimamet. Demés de les escoles de l'Ave Maria hi havia allí un gran saló d'actes que servia també de teatre, no faltant-hi la formosa capella.

De les escoles "Ave Maria", en aquell lloc instaurades, dec dir que no tingueren l'èxit somniat per llurs fundadors, puix mancava aleshores nucli urbà que les hi donés contingut de deixebles mentre que les de Benimamet i altres pobles de València tenien vida floreixent. Així, doncs, no tingué més remei la Junta del Patronat de la Joventut Obrera que cercar un lloc dins la capital que pogués servir l'objecte de l'ensenyament, en tots els seus graus, fins arribar a l'escola d'arts i oficis i cultura superior que avui ja ha començat a posar els fonaments de la primera Escola Industrial instaurada a València.

Tornant a la visita a grans terrenys i locals de vora el riu Túria, o sigui a la "Petxina" com allí s'anomena, veiérem quant a esbarjo es refereix; tot quant podia desitjar l'esportisme d'aquella època: Trinquet o joc de pilota, frontó, fútbol, gimnàs, etc., etc.; un llac alimentat per l'aigua del Túria facilitava la natació i la higiene.

I ara ve el que més cridà la meua atenció: Després de passar tota aquella fundació vicissituds diverses, per no haver-se trobat l'home que substituís al benemèrit Gregori Gea, s'en-

carregà de tot allò un zelosíssim jesuïta, català, anomenat Pare Narcís Basté, el qual fundà la Congregació Mariana, reunint tots els diumenges i dies festius a l'església de Sant Miquel, de València, vuit cents nois del mil·lenar que assistien a les escoles del Patronat Obrer, acostant-se a rebre a Nostramo, cada diumenge, de cinc a sis cents nois. Jo he presenciât aquest aconhortador espectacle alguna vegada.

Doncs bé, al lloc d'esbarjo, a la Petxina, hi havien alguns centenars de petits horts, petits jardins i gloriets, conreuats curosament per nois, per congregants als quals el R. P. Basté, Director del Patronat, premiava concedint el conreu d'aquelles petites parcelles als qui més es distingeixen per llur conducta en tots els actes del Patronat.

Donava goig de veure els dijous i els diumenges, a la tarda, l'afany d'aquells tendres horticultors, floricultors, artistes, esporgant, regant i cuidant curosament les plantes, les flors que servien després per a guarnir l'altar de la Verge.

La Institució d'aquests jardins, horts, etc. l'he vist ací a Barcelona implantada en el camp que envolta l'Asil de Protecció a la Infància, conreats així mateix per nois, els quals en plegar de la tasca escolar s'emporten a llur domicili el producte de la collita de l'hortet, amb una alegria molt gran, en veure recompensat l'esforç esmerçat i poder mostrar a llurs pares el premi que la pròdiga terra retorna als qui amb cura la treballen.

Moltes, moltíssimes coses belles podria dir i escriure del Patronat Obrer de la Joventut Obrera de València, avui floreixent, amb un edifici propi esplèndid, on acuden actualment més de mil cinc cents fills de modestíssims obrers, i per a satisfer la natural curiositat del lector escriurem un altre article en el qual, com a complement, pugui quedar ben demostrat el que tot home creient pot fer en benefici del poble.

J. GUILERA VILLARREAL

Aquest número ha passat per la censura militar

Les transformacions socials a Alemanya

Dissoltes, com a resultat de la revolució, les vint-i-tres Corts reials i principesques amb les quals comptava Alemanya, i reduït l'exèrcit als cent mil homes fixats pel Tractat de Versalles, l'aristocràcia alemanya s'ha vist tancar improvisadament la gran carrera tradicional i preferida: la militar. Per això molts milers de nobles alemanys han hagut de cercar altres camps d'activitat, i cal confessar que, amb millor fortuna que els austríacs, han sabut adaptar-se molt més ràpidament al nou estat de coses, abraçant professions reservadas fins l'any 1914 quasi exclusivament a la burgesia.

Són nombrosos avui els nobles alemanys que vesteixen la toga, i en la magistratura i entre els advocats s'hi troben molt sovint noms de descendents de famílies d'antiquíssima noblesa. Membres de la família dels von Bulow han esdevingut mestres superiors. Aquell que no havia pogut iniciar o portar a terme estudis científics ha trobat ocupació als bancs o al comerç. Un von Falkenhayn és procurador d'un banc a Darmstadt, i en altres bancs hi són empleats els barons Bodenhausen, Dalwigk, Zu Litchfeufels, von Rosenberg, von Lipiusky, etc. Un fill del príncep Enric de Prússia ha anat a Amèrica a representar una casa de cafè, i en grans cases comercials i industrials alemanyes presten llur activitat el baró von Brockdorf, el fill de l'ex-ministre de la Guerra von Heydebrandt und del Lase; fills i nebots del comte Einsiedel, del comte Manteuffel, del baró von Maltzanhn, del baró von Wangenheim, del general von Schlieffen, del general Haeseler, etc. Entre els comissaris de la policia berlinesa s'hi troben un von Miaskowsky i un von Luttischau. Alguns han abraçat el sacerdoci, i el pastor de la Dreifaltigkeitskirche de Berlín, un dels millors oratoris d'Alemanya, és el comte Luttichan.

En el cos oficial del nou exèrcit republicà la noblesa continua essent representada per un percentatge bastant alt, però tendeix a disminuir. A la fi de l'any 1921, el 21'3 per 100 dels oficials de la Reichswehr era descendent de famílies nobles. Al 31 de desembre de 1923, el percentatge era sols del 17'9 per 100. En la cavalleria el número dels oficials nobles és el més nombrós, arribant al 45 per 100.

També moltes senyores i senyoretes de l'aristocràcia, especialment d'aquelles famílies que la guerra ha privat del cap, o el seu patrimoni ha desaparegut amb la inflació monetària, treballen ara en oficines comercials o en bancs.

Altres han esdevingut mestresses, i n'hi ha també que formen part de l'administració pública, especialment de correus i telègrafs. Així mateix hi ha senyores que s'han dedicat a l'art, però quasi sense excepció es tracta de senyores de l'aristocràcia austríaca o bé hongaresa establertes a Alemanya durant la guerra, tals com la bella comtesa Esterhazy, l'heroïna del film "Zwei Menschen".

Existeix un comitè que té cura de proporcionar els guanys suficients a les senyoretes de l'aristocràcia que, per motiu de l'edat o de qualsevol malaltia, no poden trobar ocupació i les condicions financeres de les quals són precàries.

Sols en cinc anys l'aristocràcia alemanya s'ha aburgosat tan ràpidament, i cal tenir present — si la República sap resistir les temptatives contrarevolucionàries — que dins una vintena d'anys la situació privilegiada que gaudien els nobles a Alemanya no serà més que un record.

No menys interessant és la metamòrfosi que han hagut d'operar els oficials actius de la vella marina imperial. En la nova marina han trobat ocupació 462 oficials actius. Els altres 1369 foren acomiadats. D'una relació publicada per l'Associació dels oficials de Marina, resulta que 145 oficials han esdevingut agricultors; 94 empleats de banc (en un banc berlinesc hi ha tres ex-almiralls que fan de vicecaixers); altres 89 han trobat ocupació en oficines públiques; 40 en oficines industrials. N'hi ha que s'han fet periodistes, i un ex-vice-almirall és director d'un diari de Berlín. Hi ha metges, químics, pastors, etc.

Un centenar d'emigrants a Amèrica han esdevingut negociants, mestres de ball, inspectors, conductors de tren, comandants de flotes de pesca, i un d'ells és ara comandant en cap de la flota de guerra del Paraguai.

«Renovación social»

És un setmanari que ha aparegut recentment a Madrid, l'ideari del qual és el de la democràcia cristiana.

Un grup d'escriptors entre els quals es troben quasi tots els que tenen conquerit un nom social a Espanya, alimenta i nodreix les pàgines de "Renovación Social" amb saba forta i amb doctrina robusta. La claredat en les

idees i la valentia cristiana en la seva posició en són la característica.

Ja era hora que un setmanari de doctrina nasqués a Espanya en l'esfera estrictament social-obrera a què el mateix es dedica. I si el setmanari està redactat per intellectuals, a la vegada que pràctics en les qüestions socials, encara és més d'agrair aquest esforç del nu-

cli d'escriptors que forma darrera aquelles planes tan sucoses i nodrides.

I res més no diem de "Renovación Social" perquè entre els col·laboradors constants del mateix figuren molt bons amics d'aquesta casa i de CATALUNYA SOCIAL, i això podria fer aparèixer com a interessat l'elogi.

Desitgem molts anys d'apostolat al nou i estimat col·lega.

PAGANITZACIÓ SOCIAL

La festa del sol

Tenim la festa de l'arbre, simpàtica pel seu enlairat fi, pel seu patriòtic origen, pels seus bons efectes. Aquesta festa és una glorificació de l'arbre però, fonamentalment, la glorificació de Déu, el sant nom del qual la presideix i és enaltit en aquesta festa.

Però ara tenim, demés, la festa del Sol (amb lletra majúscula), que és la glorificació del sol, l'adoració del déu pagà Febus.

Els diaris publicaren l'anunci d'aquesta festa pagana amb tota naturalitat, com si es tractés de la cosa més natural del món, com si es tractés d'una festa cristiana.

Fins han caigut en aquest pecat d'escàndol alguns diaris catòlics.

I diem pecat d'escàndol perquè la festa era purament, clarament, pagana. En l'anunci no figurava, ni de prop ni de lluny, el sant nom de Déu. El sant de la festa i de l'anunci era el sol, era l'anomenat astre-rei, una de les més esplèndides meravelles de la creació, una de les obres de Déu més admirables i fecundes.

Demés, entre els promotors de la festa figurava el nom d'un astrònom, el qual fa molts anys que veiem que en ponderar i explicar les meravelles del firmament no es recorda de l'Autor d'elles; al contrari, l'esperit dels articles sobre "ze astronòmica" que publica sovint en un diari neutre barceloní, és descaradament materialista, per no dir ateaista.

I aquesta festa, per a major burla del poble cristià, s'ha celebrat en les grans diades del Corpus, sol esplendentíssim del món religiós i moral que no admet comparança amb el sol que omple de vida i formosor, per un voler de Déu, el planeta Terra.

¡Magnalia Dei!

I en comptes de donar gràcies a Déu per aquest immens i constant benefici del sol, s'insulta a Déu, postposant-lo, preterint-lo, negant-lo, en la sacrílega adoració a una de les seves obres més augustes.

Perquè és impossible, sense estar posseït d'un esperit eixorcament pagà, retre homenatge al "pare del dia" i no recordar-se del Qui el creà i manté en les excelsituds de l'espai i en les fecunditats dels seus raigs.

I ço que és més sensible és que a aquesta festa assistiren, sens dubte, molts que es diuen cristians i que per res del món gosarien mancar a Déu en qualque cosa i, no obstant, allí, pràcticament, el negaren retent pagà homenatge a un astre que, per ell mateix, és únicament un grandiós conglomerat de matèria que Déu converteix en focus de llum, en font de riqueses i en esclat de bel·leses.

Fins quan seguirem essent tan babaus fent el joc, amb el nostre silenci o amb la nostra cooperació, als enemics del sant nom de Déu?

El primer Congrés obrer femení

Després i immediatament del Congrés de Sindicats Obrers Catòlics celebrat a Madrid, del qual ja parlarem als lectors de CATALUNYA SOCIAL, ha tingut lloc el primer Congrés Obrer Femení, al qual assistiren representants dels

Sindicats femenins de València, de Navarra, de Múrcia, de Catalunya, de les Bascongades, de Castella, d'Andalusia, d'Astúries, de Galícia, etc.

Presidí el Congrés la presidenta de la Con-

federació Nacional d'Obreres Catòliques, l'obra Mercedes Quintanilla. Fou declarada Patrona de la Confederació la Verge en el misteri de la seva Immaculada Concepció.

Varen reunir-se els Consiliaris dels Sindicats femenins. El doctor Moran pronuncià un discurs de gran sentit pràctic, i demés, d'elevats principis sociològics cristians.

Els fins primordials del C. O. F. eren conèixer-se mútuament els elements directius dels Sindicats femenins, estudiar les comuns necessitats, harmonitzar llurs esforços, intensificar la propaganda de la sindicació cristiana i constituir formalment la Confederació Nacio-

nal de Sindicats Catòlics d'Obreres.

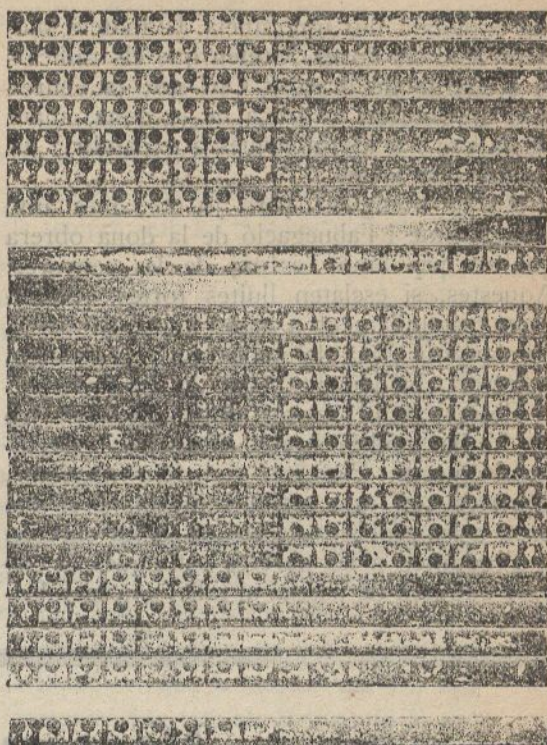
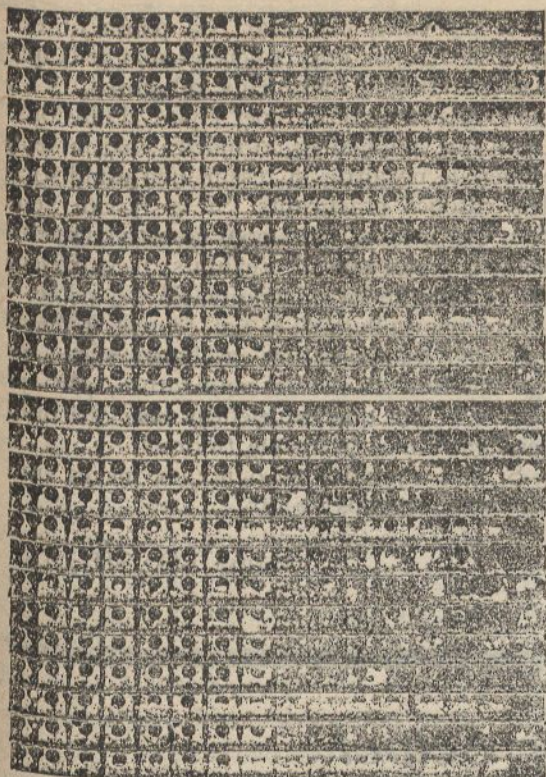
Tots aquests fins han estat aconseguits.

La gran C. N. S. C. O. és ja un fet.

Ara tot dependrà de l'acció de la junta superior de la nova entitat; però nosaltres gosàriem dir que les entitats filloles, les Federacions regionals i els Sindicats que les integren, no deuen mirar tant cap a Madrid com cap endintre seu... Si tot ho esperen de fora, poc faran cap endins. Que la unitat no ofegui la diversitat; que l'unionisme no es converteixi en uniformisme.

Creiem haver dit alguna cosa...

A. Z.

COMENTARIS

El vot femení

Les entitats femenines catòliques de Barcelona i de Madrid han exterioritzat públicament llur entusiasme per haver obtingut el reconeixement dels drets polítics que eren reconeguts únicament a l'home. Confesso amb tota sinceritat que jo no participo d'aquest entusiasme. No comprenc per què mostren tanta alegria les senyores que dirigeixen les entitats femenines.

Naturalment que no vaig a dogmatitzar ni a fer profecies, però permeteu-me, amigues meves, que faci algunes consideracions sobre el vot femení.

Estic completament convençuda que la participació de la dona en les lluites polítiques, constituirà un perill molt seriós per a les dretes.

Trobeu molts homes assenyats que us diuen: Jo no sóc partidari del sufragi universal, perquè no tots els homes tenen capacitat política per a exercir aquest dret de ciutadania. El sufragi universal és inorgànic.

Un home hàbil que sàpiga afalagar les masses obté fàcilment el seu vot. No és just que un home analfabet tingui el dret de votar igualment que l'home il·lustrat. I aquests senyors que diuen totes aquestes coses, troben molt bé i molt natural que *totes les dones* puguin votar.

Si consideren que no tots els homes tenen capacitat per a votar, per què no han de considerar també, amb més motiu encara, que tampoc la tenen les dones?

Les senyores que s'entusiasmen creuen equivocadament que totes les dones tenen el seu seny, els seus sentiments i la seva capacitat. És que no hi ha també dones incultes, ignorants, que es deixaran enlluernar pels demagogs que es convertiran en defensors dels drets de la dona?

Abans del sufragi universal, les masses eren poc afalagades, però quan es posà en pràctica el principi: Un home, un vot, varen sorgir els redemptors que explotaren i segui-

ran explotant llur ignorància. El mateix succeirà amb les dones. Creieu que els radicals es creuaran de braços? Oh! no; ja veureu com aprofitaran la força de la dona, anant als tallers i a les fàbriques a expandir i difondre llur ideari.

No us ofengueu, però jo crec més amb l'entusiasme i l'abnegació de la dona obrera que no pas amb l'esforç de les senyores. Aquestes, si esclaten lluites fortes, roman- dran tranquil·lament a casa, lluny del perill. En canvi la dona del poble, acudirà on sigui necessari, baldament perilli la seva vida.

Potser algun senyor objectarà: És que no hi ha també obreres catòliques? Certament que sí. Però no ens fem il·lusions: aquestes són una petita minoria. I si no, aneu a les esglésies de les barriades obreres.

Pregunteu a les obreres catòliques el calvari que han de passar al taller o a la fàbri-

ca si no volen claudicar. La pobra obrera ha de sofrir les impertinències d'aquells que mai han tingut sentiments religiosos.

El nostre mal és que vivim d'il·lusions. Diem que a Espanya no morirà mai la fe, i pobres de nosaltres si féssim una estadística dels catòlics practicants. Si la féssim veuríem que no som tants com nosaltres creiem. Si visquéssim més de realitats, treballaríem per aconseguir la cristianització del poble.

Ara ens enlluerna el vot femení. Creiem que totes les dones són catòliques i que faran triomfar la nostra candidatura, però ja veureu el dia que es celebrin eleccions quin desengany més gran que tindrem.

Si són equivocades o no les meves pre- diccions, el temps ho dir.

MARIA BONSHOMS

Monsenyor Seipel

Heu's aquí un home fort. Moralment, és un home exemplaríssim. Políticament, és un Canceller model de governants.

Quan l'esquarterada i esmicolada nació dels Habsburgs romania exsangüe, presa de totes les follies del sectarisme i de la fam, i Viena, mig morta, estava en mans de la soldadesca indisciplinada i dels socialistes i comunistes aliats amb els anarquistes per a destruir la filla migrada dels creadors de la novella Europa, Seipel rebé el poder, és a dir, un ceptre de canya, de mans del fracassat Schober.

La cella del convent on vivia austerament (i viu encara allí) el salvador d'Àustria, sobtadament es convertí en centre polític de febrils activitats. Seipel, estudiant com sempre en el llibre de la Creu que tenia obert de bat a bat sobre la seva modestíssima taula de treball i de meditació, trobà a l'acte la solució de tots els problemes que s'havien de solucionar.

En dos anys d'una feina intensíssima, que solament té explicació en el miracle, Àustria ha sortit de mort a vida. Els seus mateixos enemics, àdhuc els més ferotges, han aprofitat l'oportunitat de l'atemptat del qual ha estat víctima l'excels sacerdot i governant, per a retre-li el testimoni de la seva admiració i del seu reconeixement. El "salvador d'Àustria" i, en certs moments, de la pau d'Europa,

ha merescut també els homenatges de tots els governs i tots els homes eminents del món polític.

Que quina política ha pogut inventar i aplicar Monsenyor Seipel per a aconseguir aitals resultats de fer renàixer florent, en dos anys, una nació tan perduda i aclaparada? La política de la Creu! No en sap cap més.

Contra Seipel res no han pogut les bales dels assassins. Encara han servit de trofeu. Pius XI acaba de felicitar-lo paternalment i cordialment.

Retem-li, dins de la nostra modestia, l'homenatge de la nostra admiració.

Publicacions de «Catalunya Social»

El Flagell de la Blasfèmia

PER

Joaquim Civera i Sormani

50 cèntims

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

LOS GOIGS A CATALUNYA. *Breus consideracions sobre son origen y sa influència en la poesia mística popular*, per JOAN BTA. BATLLE, llibreter. Altés. Impressor de Barcelona, MCMXXIV. Vol. de 128 pàgines amb 100 il·lustracions.

En Batlle, llibreter dels antics, i dels que estimen els llibres (vendre llibres és una cosa molt diferent d'estimar-los) i per tant, bibliòfil fervorós, ens ha donat amb aquest volumet una de les obres més interessants i curioses sortides en la bibliografia catalana de molts anys en aquest part. Els col·leccionistes de les fulles de pietat popular anomenades "Goigs" són bastant nombrosos; és una afició que ha tingut seguidors il·lustres com En Marian Aguiló, Mossèn Jeroni Sebastià, Mossèn Pau Parassols, don Joan Cardona, En Babra, Mossèn Cinto Verdaguer, Mossèn Jaume Collell, el Marquès de Dou, el Marquès d'Alòs, i altres, sobressortint per la importància numèrica i qualitat de son aplec la del Dr. D. Salvador Roca i Ballvé, que posseeix 20.000 exemplars, i la de D. Agustí Ribas i Mustarós, de Mataró, qui pot ensenyar-ne 19.000.

El valor religiós, filològic, folk-lorístic i històric dels Goigs, tradició genuïna de la nostra terra, l'explica d'una manera breu i clara l'autor d'aquest bell llibre, el clou del qual és la reproducció fotogràfica de cent fulles de goigs, la major part dels quals provenen del segle XVII. Comença la sèrie amb un exemplar del XVI, les "Cobles de la Verge de Montlleó", existent al Museu del Parc, i acaba amb una demostració de com també fou aplicada a la política, aquesta forma de poesia popular: segons es veu pels "Goigs a Carlos tercer (que Deu guardi) Rey de las Espanyas, etc." (Es refereix a l'arxiduc Carles, el partit del qual seguien els catalans en la guerra de Successió,

contra Felip d'Anjou: Felip V). Les col·leccions del Sr. Roca, i d'En Salvador Babra, així com la particular de l'autor, han sigut les fonts d'on s'ha format aquesta interessantíssima reunió de facsímils, la quasi totalitat dels quals apareixen publicats en nostra llengua, i exornats sempre amb les típiques vinyetes, boixos, orles, etc.

Amb el llibre d'En Batlle, tothom és col·leccionista, es pot ben dir; i cert que ningú es trobarà que no vulguí ajudar a aplegar, seguint tan notables exemples, i escoltant l'exhortació que en el text així com en el seu catàleg-revista "L'Arxiu" fa l'autor, totes les "fulles soltes o papers volants" que tenen ja o tindran un dia interès històric, oi més de les que ofereixen, com els goigs, tan estimable servitud religiosa. "Voldriem, des d'aquest petit graó de la Biblioфіlia, en què escrivim — diu En Batlle — que la nostra veu fos sentida i compresa per tots els amants de la producció espiritual de la nostra terra; que no deixessin perdre tot el bé-de-Déu que ha sortit de les nostres premses, ja en gravats al boix, al coure i a l'acer, ja en la manifestació de tota mena d'imatgeria popular en forma de goigs, on s'hi pot col·leccionar tota una himnodia, fulles polítiques de tots temps, bans, romanços, auques, etc., fent-ne un bon arplec i estotjant-ho dignament en l'Arxiu de la nostra ciutat, a on puguem estudiar-se totes aquestes manifestacions de l'art popular nostrat".

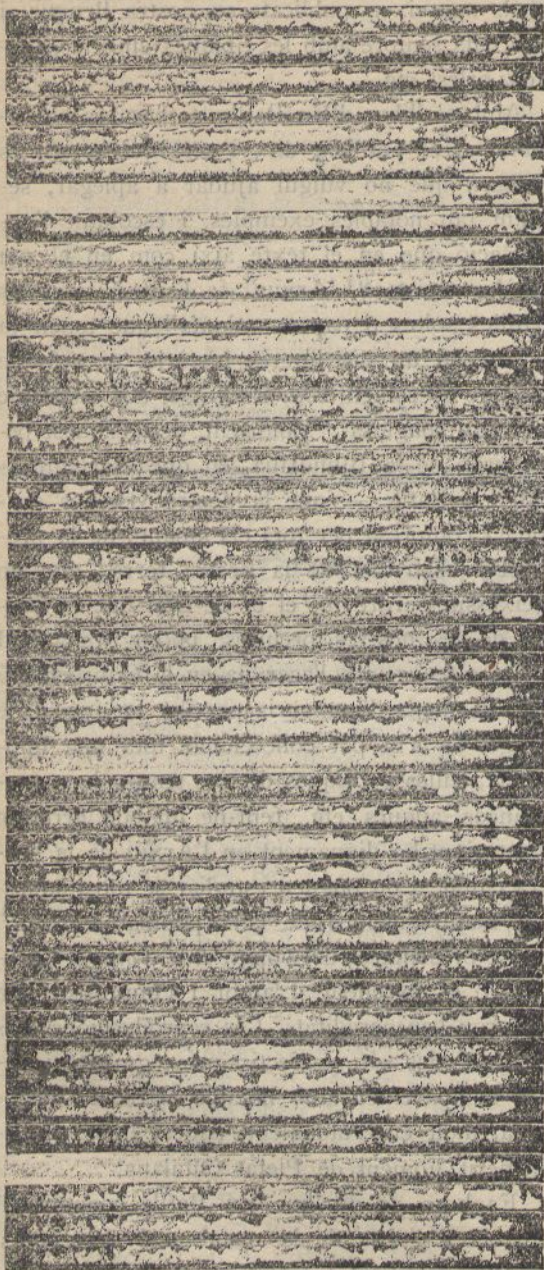
La presentació del volum *Los Goigs a Catalunya*, és excellent. L'autor i l'impressor són ja prou ben acreditats. Les reproduccions dels goigs antics són perfectíssimes: gravats i lletra hi apareixen amb notable claredat. Patrocina, molt encertadament, aquest llibre el benemèrit Foment de Pietat Catalana.

Es hora de dir que En Batlle coopera ell mateix a l'obra de la restauració dels goigs, havent versificat i editat suara novells Goigs per a diversos Sants i Imatges de la terra, els quals li recompensaran amb escreix de gràcies la doble propaganda de devoció a ells i d'amor a les tradicions del nostre poble.

R.

El que passa

ESPANYA ENDINS

ESPANYA ENFORA

La crisi italiana es va resolent pacíficament degut al seny polític de Mussolini i a les seves prodigioses energies. Totes les esquerres i moltes dretes del món el combaten amb tot lli-

natge d'armaments, sense aconseguir que caigui el Duce. Anem a dir, però, que si no cau Mussolini ha caigut el feixisme, del qual ha prescindit per a formar un ministeri estiuenc que segurament caurà als primers freds de la tardor. No els resistirà pas. Un ministeri feixista sense feixistes és un contrasentit, un absurd; i els absurds en política, com en tot, no tenen durada.

Mes, de moment, aquesta ductilitat d'En Mussolini, que per molts ha estat una revelació, ha evitat, tal volta, la guerra civil a Itàlia.

Altrament no es veu allí cap partit capacitat per a substituir el Duce i aquest, sens dubte, és el secret de la seva permanència al poder.

Cap al centre d'Europa s'aclareixen els horitzons. Alemanya accepta les humiliacions i els atropells que suposa el control interaliat en el ram de guerra, en els seus armaments.

La premsa francesa, donant proves de falta de tacte, molt de lamentar, torna a bescantar els vençuts suposant-los insincers i malvats. No és aquest, certament, el camí de la pau. Mantes vegades havem dit que solament una cristiana reconciliació entre els dos grans pobles d'Europa podria afermar la pau. Tota la resta és silenci per avui i soroll per a demà.

La política sectària i uniformista d'Herriot ha sotmogut l'esperit catòlic d'Alsàcia i Lorena fins al punt de fer-les recordar amb enyor els seus passats governants de Berlín. Així ho han declarat palesament.

Aquells bons catòlics alsacians no es resignen a perdre les cristianes llibertats de que fruïen ni volen ésser tiranitzats pels sectaris de la maçoneria parisenca capitanejats per Herriot. I fan bé. Totes les simpaties del món cristià i dels homes rectes de tot arreu acompanyen als nostres bons i heroics germans de l'Alsàcia-Lorena en aquesta campanya d'alliberament del jou esquerrà.

J.

AVIS

Els subscriptors que passen l'estiu fora de Barcelona i desitgen seguir rebent "Catalunya Social" poden trametre l'adreça a l'administrador, i la rebran sense augment de preu.

Preguem als subscriptors de fora Barcelona que estiguin en descobert, se serveixin trametre l'import de la subscripció per gir postal.

D'ací i d'allà

Ha mort el culte periodista i home de ciència Alfred Opisso.

Era una persona molt honorable i un bon catòlic. En temps del Pare Palau, havia publicat articles molt interessants damunt les planes del desaparegut periòdic "El Social".

"La Vanguardia" en parlar del seu ex-director ho fa tal com ho faria un diari sectari.

Ni una sola vegada trobareu escrita la paraula de Déu, ni demana una oració per l'ànima del finat.

No obstant, encara hi ha catòlics que el llegeixen.

Es just i raonable que es protegeixi un diari neutre, que admet la col·laboració d'homes declaradament enemics de la Religió?

No es protegeix la bona premsa amb bons dissenys, sinó deixant de llegir aquells diaris indiferents o sectaris, que en cas necessari sabeu positivament que no es posarien al nostre costat.

***

Ningú creurà que ataquem "La Vanguardia" moguts per sentiments mesquins.

Si ho fem es perquè creiem sincerament que en l'ordre religiós és un diari poc recomanable.

I si no vegi's el número del dia 2 de juliol en el qual es publica un article del senyor Comas i Solà, fent l'elogi del sol, des d'un punt materialista i pagà. Ja fa temps que va accentuant-se el materialisme del senyor Comas.

En alguns articles apareguts a "La Vanguardia" es diuen veritables blasfèmies.

El senyor Comas i Solà fa l'elogi del sol i no es recorda del seu Creador.

Si "La Vanguardia" fos un diari catòlic, toleraria que un col·laborador publicués articles en els quals es fan afirmacions contràries al dogma catòlic?

I el senyor Salaverria, col·laborador de "La Vanguardia", no ha escrit també obres en les quals es defensen horribles heretgies?

Què en treurem que un diari doni molt paper i molta informació, si no té un contingut espiritual?

***

Un periòdic gràfic de Madrid, amb el bon intent d'honorar la nostra ciutat, quin, dubte hi ha, ha publicat una fotografia en la qual

es veuen magníficament reproduïdes les barraques de Barcelona.

Es que Madrid no té barraques? És que no hi ha escampats per les afores de la capital d'Espanya, cataus tan infectes com els nostres?

S'hauria, doncs, pogut estalviar les despeses del franqueig.

Demés hem de dir a l'alludit periòdic, per si no ho sabia, que la gran majoria d'estadants de les barraques no són pas fills de la nostra ciutat.

Déu sap d'on són.

***

En un establiment de la nostra ciutat hem vist exposades unes joies molt originals damunt de les quals hi ha un rètol que diu: Si voleu tenir sort compreu una joia d'aquestes en les quals hi ha un pèl d'elefant.

No sabem que els pèls d'elefant donessin sort. Si donessin força encara ens ho creuríem.

Tindran alguna relació amb els elefants els *trompes* que són afavorits per la fortuna?

***

En un cinema de Barcelona es projecta una pel·lícula de relleu i juntament amb la localitat donen una mena de careta amb dos ulls, vermell el de la dreta i verd el de l'esquerra.

Sota dels ulls hi ha una obertura per tal que hi pugui passar el nas.

Només faltava això per fer més atraient el cine.

Si aquest invent es generalitza es podran celebrar concursos de nassos.

Una senyora va haver de demanar unes tisores a l'acomodador per què l'obertura era petita i no li passava el nas.

Vaja, no dieu; que el cine és una cosa ben divertida.

***

Alguns polítics de Madrid s'han reunit a París i, naturalment, la gent es pregunta que hi han anat a fer.

Nosaltres no hem parlat amb cap d'ells, però si ens prometen els nostres llegidors no divulgat el secreta, els ho direm.

Han celebrat uns banquets suculents i han visitat alguns personatges per fer-se l'interessant.

Ja fa temps que d'En Lerroux i d'En Melquiades Alvarez no n'esperem res de bo.

Llàstima que no s'hagin quedat a França.

Noticiari

S'ha prorrogat fins a fi d'any el R. D. sobre inquilinat.

—L'Assemblea de les Cambres de la Propietat d'Espanya ha pres una colla d'acords enèrgics perquè la propietat pugui alleugerir-se de càrregues que estima exagerades i sigui més respectada.

—Encara que ha plogut en molts indrets d'Espanya, les aigües han arribat tard per a salvar algunes collites. A la nostra terra, a la part baixa, les collites de gra ja estaven perdudes. En els terrenys més frescals la pluja ha tingut més eficàcia.

—Durant el darrer mes de juny han tingut lloc els exàmens de primer i segon curs de les infermeres de la Germandat de Santa Madrona. Amb aquests cursos s'acabaren les classes del curs 1923-24, que amb gran intelligència foren donades per part dels professors que no inútilment han vist premiades llurs entusiastes activitats per la constant i innata afició de les alumnes. Com a requisit indispensable d'aquestes classes teòriques, ha sigut el curs afavorit per les acostumades pràctiques de Cirurgia Major a l'Hospital Clínic, de Puericultura en el Casal per a Malalts, i de Laboratori Químic i Patològic, sota la direcció dels respectius professors.

També l'Institut de la Dona que Treballa posa a coneixement de les aspirants a infermeres, que per tal de facilitar en tot el que sia possible els estudis, des d'avui començarà un curset preparatori de cultura general, en el qual les senyoretes alumnes, segons llurs coneixements, seran classificades i assistiran a classes alternes.

Aquest curset serà de sis a vuit de la tarda dels dies de treball, al local de l'Escola d'Infermeres, Sant Pere Més Baix, 1, 3 i 5. No es necessita matrícula.

—El diumenge, en els temples de la ciutat es celebrà amb molta cura el "Dia de la bona premsa", predicant-se sermons encaminats a recordar als fidels el deure que tenen de protegir els diaris catòlics. Així mateix es repartí amb gran profusió una circular del doctor Guíllamet en el mateix sentit.

—Per encàrrec de l'Institut Nacional de Previsió i de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, els senyors don Josep Maluquer i Salvador i don Joan Mon i Pascual

organitzaren, a Mataró, un acte de Previsió Popular que va resultar força interessant.

—Durant el mes de maig darrer la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per impositcions la quantitat de 17.763,695 pessetes i ha pagat per reintegraments d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 13.822,183, resultant, per tant, una diferència a favor de les impositcions de 3.941,512 pessetes.

A 31 de maig de 1924 el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis pujava a 194.579,625 pessetes, de les quals corresponen 173.352,556 a Estalvis a la vista; 2.106,769 a Estalvis diferits i 19.120,300 a Segurs socials.

—La Federació Asturiana de Sindicats Agrícoles Catòlics ha celebrat la primera de les seves Assemblees amb assistència dels representants corresponents. Amb un any ha tingut un milió de pessetes de moviment. La Caixa d'Estalvis compta ja amb 225.000. Integren la F. A. S. A. C. 71 Sindicats amb un total de 4.500 socis.

—La ciutat de Saragossa s'ha consagrat, amb grans festes i il·luminàries, al Sagrat Cor de Jesús, a Qui alça un grandios monument en la plaça del Pilar.

—La Federació de Sindicats Femenins Catòlics, de València, fundada fa dotze anys, ha commemorat aquest aniversari amb molta solemnitat presidint la festa l'Arquebisbe doctor Melo.

—La Cooperativa de Cases Barates, de Bilbao, denominada "La Ciudad Jardín", va vendre tots els entrebancs burocràtics per a poder completar la seva gegantina empresa.

—La pròrroga fins a cap d'any del R. D. sobre lloguers ha tranquil·litzat els llogaters, però com que el temps passa que vola, desitjarien un estat de dret més ferm i, en ço que cap, definitiu.

—L'Acció Catòlica de la Dona ha portat a cap una bona campanya a favor de la Bona Premsa, curant més dels resultats que de les aparences.

—La Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç ha inaugurat solemniament el Consultori mèdico-quirúrgic muntat amb tots els mitjans necessaris en el domicili social de la prestigiosa entitat, carrer de la Ciutat, núm. 5.

El Govern del Japó ha prohibit recentment les lúbriques danses modernes. Els nipons encara saben governar-se.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

*Es el periòdic de més
circulació de Catalunya*

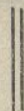
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any . . . . . 8 pessetes

Semestre 4

Surt els dissabtes

EL GARATGE SPORT = TÀRREGA

Té posat a la disposició dels visitants del Pirineu Català un esplendí servei de turismes i òmnibus de lloguer a preus reduïdíssims, sols per facilitar excursions per conèixer les formoses comarques de les Centrals de Capdella i Sant Antoni i la xamosa Viella

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Catalunya Social

ADMINISTRACIÓ

Hores de caixa:

Matí, d'onze a una.-Tarda, de quatre a sis.

Per reclamacions i encàrrecs:

De vuit a una, i de tres a vuit.

Es molt convenient per a la bona marxa de CATALUNYA SOCIAL que els senyors subscriptors es posin al corrent de pagament. El mitjà és el giro postal.— L'Administrador.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 167